

Oponentský posudek rigorózní práce

Téma práce:

**Volný pohyb zboží ve vztahu k ochraně životního prostředí
v judikatuře Soudního dvora Evropské unie**

Autor: Mgr. Klára Havlíčková, M.A.

Předložená rigorózní práce se věnuje tématu vysoce aktuálnímu a zajímavému, které je navíc z hlediska zpracování formou vědecké práce na Právnické fakultě UK také tématem novým. Souvislost mezi volným pohybem zboží a ochranou životního prostředí je zřejmá, jak autorka podotýká v první kapitole práce, mohou být tyto dva cíle Evropské unie v řadě případů v opozici a hledání kompromisu, který umožní naplnění každého z nich, aniž by byl výraznějším způsobem poškozen druhý, je nelehkým úkolem, kterému čelí jak příslušné orgány, tak členské státy. Z důvodu často nejednoznačných a obecných pravidel pro uplatňování ekologických opatření s dopadem na volný pohyb zboží hraje Soudní dvůr Evropské unie při hledání tohoto kompromisu zásadní roli.

Předložená rigorózní práce má celkem 108 stran. Skládá se z pěti částí, z nichž první z nich se zabývá obecnými předpoklady pro pochopení problematiky (vztah mezi volným pohybem zboží a ochranou životního prostředí, dělba pravomocí mezi členskými státy a EU v těchto oblastech, relevantní prameny práva EU), další tři jsou věnovány pravidlům pro přijímání ekologických opatření s dopadem na volný pohyb zboží při různé úrovni unijní harmonizace a poslední se zaměřuje na ekologická opatření, která kladou specifické požadavky na výrobky a mají povahu závazných technických předpisů. Práci doplňují úvod, závěr, seznam použité literatury, dvě přílohy a anglické shrnutí.

Práci celkově hodnotím jako velmi kvalitní jak po stránce formální, tak především obsahové. Autorka prokazuje detailní obeznámenost s pojednávanou problematikou, její výklad je srozumitelný a logický. Jedinou připomínku z hlediska obsahového tak směřuji k tomu, co je zároveň důkazem autorčiných znalostí, totiž práci s rozhodnutími Soudního dvora Evropské unie. Autorka jich v práci používá desítky, jen u naprostého minima z nich však uvádí, co bylo podstatou ekologických opatření s dopadem na volný pohyb zboží, kterých se týkala. Je to do značné míry pochopitelné, rigorózní práce je prací vědeckou a neposkytuje prostor pro rozbor takového množství rozhodnutí, domnívám se však, že v některých případech bylo alespoň v poznámce pod čarou vhodné stručně rozebrat podstatu příslušného ekologického opatření. Z práce je zřejmé, jaké obecné předpoklady musí ekologická opatření s dopadem na volný pohyb zboží přijímaná členskými státy v různých situacích splňovat, z hlediska čtenáře by však bylo dle mého názoru přínosné oživit ji více konkrétními příklady. Naopak je třeba vyzdvihnout závěr práce, který je skutečnou syntézou poznatků získaných analýzou jednotlivých rozhodnutí a práci zastřešuje, aniž by opakoval to, co již bylo řečeno v jednotlivých kapitolách, resp. jejich shrnutích.

Jakkoli kladně hodnotím obsah práce, nemohu neuvést několik výtěk formální povahy. Autorka na několika místech zmiňuje rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-219/07

Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers Andibel, přičemž jednou uvádí, že se jedná o případ slučitelnosti vyhlášky, která stanovila seznam zvířat, která smí být držena v Nizozemsku (str. 37), podruhé, že se jednalo o belgickou prováděcí vyhlášku (str. 48), a potřetí, že úkolem Soudního dvora bylo určit soulad dánského opatření s právem EU (tamtéž). Další připomínka se týká kapitoly nazvané „K dalším podmínkám pro odůvodnění ekologického opatření s dopadem na volný pohyb zboží na základě čl. 36 nebo pravidla rozumu“, označené 2.4, která začíná na straně 44 a poněkud nelogickým způsobem zasahuje do členění práce. Na str. 53 autorka dále uvádí, že „*Soudní dvůr se v tomto případě byl nucen vymezit nikoli pouze k nařízení CITES...*“, přičemž v poznámce pod čarou chybně uvádí nařízení týkající se přepravy odpadů. Překlep se objevuje též na str. 54, kde autorka uvádí, že „*[v] případě tarifních opatření představuje právní základ pro tato pravidla čl. 25 SFEU*“ (jedná se o čl. 30 SFEU, bývalý čl. 25 SES). Poslední drobnou výtku směřuji k absenci některých děl citovaných v poznámkách pod čarou v seznamu literatury (viz např. Smolek, M.: *Judikatura Evropského soudního dvora. Ekologie a právo*, 2006, č. 3, citováno v poznámce pod čarou č. 142). Přestože se jedná o chyby z nepozornosti, které nesnižují obsahovou kvalitu práce, pro případné další použití práce např. formou publikace by jistě bylo vhodné je odstranit.

Přes výše uvedené drobné připomínky konstatuji, že předložená práce plně odpovídá požadavkům kladeným na rigorózní práce na Právnické fakultě UK, a **doporučuji** ji k ústní obhajobě.

V rámci obhajoby bych autorku požádala o vyjádření k následujícím otázkám:

1. V závěru práce se autorka stručně zabývá posuzováním ekologických opatření s dopadem na volný pohyb zboží v mezinárodním srovnání a dochází k závěru, že pravidla používaná příslušnými orgány (Soudním dvorem EU a orgány pro řešení sporů na půdě WTO) jsou velmi podobná. Co je dle autorčina názoru příčinou této podobnosti? Ovlivňují se oba systémy, nebo je tato podobnost pouze důkazem, že daná pravidla jsou přiměřeným a rozumným „vybalancováním“ zájmů na ochraně životního prostředí a volném pohybu zboží a logickým kompromisem, k němuž dané soudní orgány s ohledem na právní úpravu musely dojít?
2. Na str. 91 a 92 se autorka zabývá případy notifikací právních předpisů z oblasti ochrany životního prostředí Českou republikou, přičemž konstatuje, že „*je...zřejmé, že oznamování technických předpisů Českou republikou vykazuje nedostatky*“. Jaký předpis dle jejího názoru měl být notifikován a nebyl? Obecněji, vzhledem k tématu práce, mohla by autorka uvést příklad ekologického opatření s dopadem na volný pohyb zboží přijatého Českou republikou?

V Praze dne 11. listopadu 2010

JUDr. Karolína Zakovská, Ph.D.
oponent práce